

Finansdepartementet

Postboks 8008 Dep
0030 Oslo

Deres ref.: 04/1424

Vår ref.: 2004/389
MA2-M5 INLA 691

Saksbeh.:

Dato: 19.05.2004

■ Høring - kjøp av elektroniske kommunikasjonstjenester fra utlandet, Svalbard og Jan Mayen

Konkurransetilsynet viser til brev fra Finansdepartementet av 21. april 2004 vedlagt et høringsbrev om ovenstående. Finansdepartementet ba i brevet om høringsinstansenes merknader innen 1. juni 2004. I tillegg til dette brevet, vil Konkurransetilsynet sende sin høringsuttalelse per e-post til arkiv.postmottak@finans.dep.no.

I høringsnotatet foreslås det at reglene om merverdiavgift skal endres slik at utenlandske tilbydere av tjenester som gjelder elektronisk kommunikasjon (ekomtjenester) skal beregne norsk merverdiavgift når slike tjenester leveres til alle andre enn de som allerede betaler i dag. Per i dag er det slik at utenlandske tilbydere av ekomtjenester som ikke har fast forretningssted i Norge, fritas fra å betale merverdiavgift ved salg til privatpersoner og andre som ikke driver næringsvirksomhet. Videre foreslås det i høringen at en norsk tilbyder ikke må beregne norsk merverdiavgift når mottaker av disse tjenestene er hjemmehørende i utlandet, Svalbard eller Jan Mayen. Det tas sikte på at endringen trer i kraft fra 1. juli 2004.

Konkurransetilsynet er klar over problemet i dagens regelverk og har ved en tidligere anledning vært i kontakt med departementet etter en klage fra en norsk aktør. Tilsynet er enig i departementets vurdering av at dagens system skaper uheldige konkurransevriddinger i disfavør av norske tjenesteytere og teleoperatører. Hensikten med departementets forslag er å sikre et nøytralt regelverk for merverdiavgift for internasjonale ekomtjenester, slik at verken dobbel avgift (samme tjeneste avgiftsbelegges i to land) eller null avgift (tjenester avgiftsbelegges ikke i noe land) vil forekomme. Forslaget innebærer en innføring av regler som allerede er innført i EU. Etter tilsynets oppfatning, er det generelt viktig at aktører kan opptre innenfor et regelverk som ikke skaper uheldige konkurransevriddinger, både innad i Norge og internasjonalt. Nøytralitet bør derfor tilstrebes, og tilsynet støtter forslagene fra departementet.

I kapittel 3 redegjør departementet nærmere for forslaget. Tilsynet vil i det følgende kommentere avsnittene i kapittelet fortløpende.

I avsnitt 3.1 *Begrepsbruk* ønsker departementet høringsinstansenes innspill tilknyttet begrepsbruk. Slik tilsynet forsår det, skisserer departementet to alternativ. En mulig formulering er at avgiftsbelegging knyttes til ”kjøp av elektronisk kommunikasjonstjeneste fra utlandet”, en annen formulering at avgiften knyttes til ”tjenester som gjelder elektronisk kommunikasjon”. Konkurransetilsynet har ingen synspunkter mht valg av alternativ.

I avsnitt 3.2 *Avgrensning mot levering av "innhold"* skriver departementet at ytelsen (ekomtjenester) er avgrenset mot leveranser av innhold. Det er selve transporttjenesten eller bruken av nettet som omfattes. Leveranser av innhold kan likevel avgiftsbelegges dersom innholdet omsettes eller formidles av en tilbyder av ekomtjenester, og denne oppkrever vederlaget for tjenesten. Dermed vil alle "elektronisk leverte tjenester" bli avgiftspliktig så fremt vederlaget for "innholdet" oppkreves av ekomtilbyder.

Konkurransetilsynet er enig i at leveranser av innhold (for eksempel teletorgtjenester) også bør kunne avgiftsbelegges når de leveres av en tilbyder av ekomtjenester. Tilsynet støtter derfor departementets forslag til forskriftsendringer på dette punktet.

I avsnitt 3.3 *Når skal en ekomtjeneste avgiftsbelegges i Norge?* blir det foreslått at det stedet hvor mottager av tjenesten er hjemmehørende skal benyttes som kriterium for avgiftsbelegging. Med dette kriteriet vil både dobbel og ingen avgiftsbelegging unngås, ettersom systemet som foreslås i realiteten er det samme som i EU. Som departementet skriver, er det vanlig at tjenester avgiftsberegnes der de faktisk forbrukes, men det vil være et vanskelig kriterium for immaterielle tjenester, deriblant ekomtjenester. Tilsynet støtter departementets vurderinger.

Videre skriver departementet: "Som nevnt skal definisjonene av ekomtjenesten også dekke "levering" av overføringskapasitet i nettverk. Ekomtilbydere etablert i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen kan for eksempel kjøpe (få stilt til rådighet) overføringskapasitet av tilbydere i Norge. Slike leveranser anes i dag som fjernleverbare tjenester slik at nevnte leveranser er avgiftsfrie." For at levering av slike tjenester også skal avgiftsbelegges, foreslår departementet at det tas inn ett ledd i forskrift nr. 121¹ som presiserer at dersom tjenesten gjelder elektronisk kommunikasjon, oppstår avgiftsplikt også når tjenesten leveres til andre mottakere hjemmehørende i Norge.

Konkurransetilsynet er enig med departementets vurdering at slike tjenester bør avgiftsbelegges. I motsatt fall kan utenlandske aktører uten fast forretningssted i Norge videreselge tjenester de kjøper fra norske underleverandører til privatkunder og ikke næringsdrivende uten at det påregnes merverdiavgift, verken på leverandørens eller privatkundernes hånd. Med innføringen av departementets forslag i forskrift nr. 121 vil den tidligere konkurransevridningen til fordel for utenlandske ekomtilbydere forsvinne.

Konkurransetilsynet forstår at en av hensiktene med forskriftendringen er å "tette hullet" i regelverket om avgiftsplikt ved kjøp av fjernleverbare tjenester fra utlandet. Som departementet skriver innledningsvis, er det "et økt fokus på å tilby slike tjenester fra utlandet, Svalbard eller Jan Mayen til private tilbydere i Norge, blant annet for å spare norsk merverdiavgift gjennom å utnytte "avgiftshullet" (...)." Dersom de fjernleverbare tjenestene det er snakk om er tjenester som gjelder elektronisk kommunikasjon, skal avgift etter forslaget nå påberegnes også når tjenesten selges til privatpersoner og ikke næringsdrivende. For andre fjernleverbare tjenester, vil imidlertid salg til denne gruppen personer fortsatt være unntatt avgiftsplikt. Konkurransetilsynet er av den oppfatning at det kunne være interessant å se på om tilsvarende endringer er på sin plass også for andre fjernleverbare tjenester.

Tilsvarende foreslår departementet at ved omsetning av tjenester som gjelder elektronisk kommunikasjon, skal fritaket for å betale merverdiavgift gjelde enhver mottaker hjemmehørende i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen. Generelt gjelder fritaket for fjernleverbare tjenester kun når mottaker er næringsdrivende hjemmehørende i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen eller offentlig virksomhet i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen. Konkurransetilsynet støtter

¹ Forskrift av 15. juni nr. 684 om merverdiavgift ved kjøp av tjenester fra utlandet (Nr. 121), § 1, nytt tredje ledd første punktum.

departementets vurderinger og forslag knyttet til dette punktet og finner det dermed fornuftig at unntaket skal gjelde enhver mottaker i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen. På den måten blir systemet nøytralt både når utenlandske tilbydere opererer i Norge (avsnittet ovenfor) og når norske tilbydere opererer i utlandet og på Svalbard eller Jan Mayen (dette avsnittet). I lys av bemerkningen i avsnittet over, stiller tilsynet igjen spørsmål om en vurdering av om fritak fra merverdiavgiften også bør gjelde andre fjernleverbare tjenester som leveres til private og ikke næringsdrivende hjemmehørende i utlandet, på Svalbard eller Jan Mayen.

I avsnitt 3.4 *Kontrollproblemer mht kontantkort* skriver departementet at for å unngå null eller dobbel avgiftspåleggelse ved kjøp av kontantkort som er tilgjengelige i flere land, må beskatning knyttes til kjøperens hjemmeadresse og ikke hvor kjøpet av selve kontantkortet finner sted. Skattedirektoratet vil foreta de nødvendige endringer når det gjelder dokumentasjonskrav mht. hvor abonnenten hører hjemme. Det bes om høringsinstansenes innspill også til denne endringen. Konkurransetilsynet er enig i departementets vurdering, men finner det vanskelig å kommentere skattedirektoratets foreslåtte endringer på grunnlag av høringsbrevet.

Tilsynet finner det fornuftig at når det gjelder kontantkort som brukes på telefonautomater i Norge, skal det ikke skilles på om kjøper er bosatt i Norge eller er en turist fra utlandet. Den private vil ved kjøp av slike kort ikke være abonnement, og det er klart at merverdiavgiften er påregnet ved kjøp av kortet.

Departementet skisserer problemer med ulike "Call back" løsninger. Problemet ligger i at formidlere av slike tjenester ikke anses som ekomtilbydere og har dermed ingen plikt til å registrere sine kunder. Selv om slike tjenester med departementets forslag vil være avgiftspliktige når de leveres til privatpersoner og ikke næringsdrivende, er det store utfordringer knyttet til disse ordningene. Departementet gir uttrykk for at de ønsker å arbeide videre med denne problemstillingen for å sikre nøytralitet i avgiftssystemet, noe Konkurransetilsynet synes er naturlig.

Gjennomføring

Tilsynet støtter departementets vurdering for gjennomføringen av forslaget. Det er systemteknisk og kontrollmessig umulig å pålegge plikten til å betale merverdiavgift til en privatperson gjennom systemet for snudd avregning (reverse charge), slik som systemet i dag er når utenlandske tjenestetilbydere selger til registreringspliktige næringsdrivende, stat og kommune. Dersom tjenesten tilbys til private og ikke næringsdrivende, foreslås det derfor at oppkrevingen av norsk merverdiavgift skal foretas av den utenlandske tilbyderen ved at han benytter seg av en representant som står ansvarlig for avgiftsoppkrevingen i Norge. Tilsynet finner det videre fornuftig at det i fremtiden skal vurderes om tjenesteytere som leverer tjenester til Norge i stedet kan omfattes av en forenklet registreringsordning.

Konkurransetilsynet har ingen ytterligere kommentarer.

Kopi til:

Arbeids- og administrasjonsdepartementet Postboks 8004 Dep. 0030 Oslo